

NOA

HÉT VAKBLAD VOOR LEDEN VAN NOA

6

Chief Wallstar Roy van Gageldonk

"Kwaliteit én
plezier in het
werk staan
voor op"

16

**Stoere,
sterke
troffelvloer**

18

**Al ook
voor de
afbouw**

20

**NOA-
Ondernemers
opleiding**

Color Collection kerakoll

Importeur voor Nederland - Onderdeel van Lobouw Bouwmaterialen

Conceptdesign in haar beste vorm!

Creëer interieurs met eenheid, rijke texturen en een natuurlijke look and feel. De Kerakoll Color Collection biedt maar liefst 150 zorgvuldig op elkaar afgestemde kleuren – toepasbaar op wanden, vloeren, plafonds en kozijnen.

Eén kleurenpalet, eindeloze professionele mogelijkheden. Maak een afspraak om onze showroom te Culemborg te bezoeken en ontdek de kracht van de Kerakoll Color Collection.

Showroom ETC Design Center
Randweg 20
4104 AC Culemborg

Tel: 06 261 26 507
Mail: info@kcc-culemborg.nl
Web: www.kcc-culemborg.nl

kerakoll

NU OOK IN AMERSFOORT!

Lobouw doet meer voor de (af)bouw!

Bij Lobouw vind je als vakman alles wat je nodig hebt voor natte afbouw, droge afbouw, ruwbouw, logistiek en machinetechniek.

Maak bovendien gebruik van onze aanvullende diensten zoals verticaal transport, containerverhuur en service & onderhoud op machinetechniek.

Bezoek onze site of kom langs. Wij denken met je mee.

Lobouw Dordrecht
Snelliusstraat 7
Tel.: 078 - 617 17 88

Lobouw Bergen op Zoom
Lelyweg 18
Tel.: 0164 - 25 35 52

Lobouw Amersfoort
Fotranweg 4
Tel.: 033 - 200 25 50

Inhoud

12

BRANCHE MONITOR

Het NOA-Ledenonderzoek van Build-sight laat zien dat de afbouwsector er relatief stabiel voor staat, maar opereert in een bouwmarkt die structureel verandert.

14

NIEUWE CAO-AFBOUW

Na een intensief onderhandelings-traject is er een definitief akkoord bereikt over een nieuwe cao voor de afbouwsector. We hebben de belangrijkste zaken op een rij gezet.

22

GEZOND DE AFBOUW IN

De afbouw is een fysiek zwaar vak. Juist daarom is vroegtijdige aandacht voor gezondheid geen luxe, maar noodzaak. Lees hoe Afbouwprofs Oost-Nederland dit aanpakt.

6

PROJECT THERMEN MAASTRICHT

In het high-end segment van de afbouw is standaardwerk zelden voldoende. Dat geldt zeker voor een project als Thermen Maastricht, waar architectuur, beleving en techniek naadloos in elkaar moeten grijpen. Voor de afwerking van wanden, plafonds en maatwerkvormen werd een beroep gedaan op We Are Wallstars.

16

STOERE, STERKE TROFFELVLOER

18

AI IS OOK VOOR AFBOUWBEDRIJVEN

20

NOA- ONDERNEMERSOPLEIDING

4 Van de voorzitter

5 Een gewaarschuwd mens...

10 Nieuws uit de sector
Natuursteen

15 Nieuwe NOA-consumenten-
voorwaarden

24 Een ongeluk zit in een klein
hoekje

25 Handhaving op schijnzelf-
standigheid

26 Must haves van
Norbert Dieteren

28 Kwartsstof opnieuw scherp in
beeld

30 Nieuws uit de sector
Plafond- & Wandmontage

34 Vakmanschap vraagt om goed
leermeesterschap

36 25 jaar NOA viert

37 Gezond zijn en gezond blijven

38 Verenigingsnieuws

Van de voorzitter

JOHN KERSTENS

Aan de slag? Wij zijn het al een tijdje hoor.

'Aan de slag. Bouwen aan een beter Nederland.' Dat is het motto waarmee het minderheidskabinet van CDA, D66 en VVD de problemen in ons land wil aanpakken. Een mooi motto. Maar tegelijkertijd denk ik: 'Aan de slag?' Dat wordt ook wel een keer tijd. 'Aan de slag?' Het doet me vooral denken aan iemand die na een tijd languit in de bank zappen en scrollen besluit om eens wat te gaan doen.

En zo is het ook. De politiek heeft de laatste jaren niet uitgeblonken in daadkracht. Men was in Den Haag drukker met elkaar dan met het land. Met z'n inwoners. Met z'n ondernemers. Die laatsten ploeterden gewoon door. Ondanks dat ze van de politiek meer last dan gemak hadden. Die politiek liep over met mooie woorden over het midden- en kleinbedrijf en de betekenis ervan, maar daden bleven uit.

Hopelijk wordt dat nu anders. Wordt er weer geregeerd. En vooruitgekeken. Zonder dat de problemen van vandaag ondersneeuwen in allerlei vergezichten. In het pas gepresenteerde coalitieakkoord, dat dus dat mooie motto meekreeg, staan wel een paar aanknopingspunten waar ondernemers in de afbouw- en natuursteensector wat mee kunnen. 'De overheid moet dingen makkelijker maken in plaats van moeilijker', heet het in het akkoord. Mooi, want dat zeggen wij als NOA al jaren. Ondernemerschap, ook door zelfstandigen, wordt weer gekoesterd en gestimuleerd. Door 'een overheid die faciliteert en rust, reinheid en regelmaat creëert.' Door het schrappen, versoppelen of versimpelen van regels. Door vergunningverlening voor bedrijven te versnellen, door de netcongestie (waardoor uitbreidingsplannen vaak plannen bleven) aan te pakken. En door iets te doen aan de redenen dat werkgevers huiverig zijn om mensen een vaste baan aan te bieden. Van de loondoor-

betaling tijdens het tweede ziektejaar tot alle regeltjes bij dreigende arbeidsongeschiktheid bijvoorbeeld.

Het kabinet wil met werkgevers en vakbonden afspraken maken over de arbeidsmarkt. Die moeten het voor mkb-bedrijven makkelijker maken om 'mee te bewegen met economische ontwikkelingen'. De transitievergoeding bij

ontslag gaat op de schop en wordt verlaagd of geschrapt voor werkgevers die hebben geïnvesteerd in bij- of omscholing of zich maximaal inzetten rondom de re-integratieverplichtingen bij ziekte. Tegelijkertijd wordt wel aangekondigd dat de huidige compensatie van de transitievergoeding na twee jaar ziekte verdwijnt. Daar moet NOA zich dus tegenaan bemoeien, want dat kan klauwen vol geld kosten.

De aanpak van het woningtekort tenslotte wordt topprioriteit. Regels die (ver-)bouwen belemmeren worden aangepakt. Waardoor sneller en meer ge- en verbouwd kan worden. Dat biedt kansen. In de bouw wordt verduurzaming standaard en innovatie aangejaagd. Dat laatste bijvoorbeeld in de vorm van het bevorderen van de productie van 'fabriekswoningen'. Een beweging met

kansen én bedreigingen voor de afbouw. Zorgen dat je er op tijd bij bent in plaats van dat het je allemaal overkomt, wordt nog meer het devies. Dat geldt dus ook voor NOA. Wij blijven van ons laten horen. Voor jullie. ■

 j.kerstens@noa.nl
 [@johnkerstens](https://twitter.com/johnkerstens)
 [johnkerstens](https://www.linkedin.com/in/johnkerstens)

Opzegging door de consument;

Wat zijn de gevolgen?

Wat als er al wat chagrijn is over de werkzaamheden die je als NOA-lid aan het uitvoeren bent, omdat de consument eigenlijk al had gewild dat het werk af was en jij dan ook nog ziek wordt?

Tekst: Ingeborg van Leusden van Van Gorcom Advocaten **Bel:** 0318-500001 **Mail:** leusden@vangorcomadvocaten.nl

Zo waren de verhoudingen ongeveer in een zaak waar ik vorige maand voor bij de rechter was. Het NOA-lid voerde stukadoorswerkzaamheden uit en de consument gaf op enig moment aan dat de werkzaamheden nu toch echt voor het weekend klaar moesten zijn. Het NOA-lid gaf aan dat hij verwachtte vrijdag klaar te zijn, maar daarna werd hij ziek.

Hij appte dat hij de werkzaamheden zondag af kwam maken. Die zondag zat het NOA-lid - nog altijd ziek - in de auto met een collega stukadoor. Onderweg werd hij gebeld; de voicemail werd ingesproken. De boodschap was duidelijk: de consument is boos en zegt dat hij niet meer hoeft te komen, dat hij iemand anders heeft ingeschakeld om de klus af te maken. Onverrichter zaken ging het NOA-lid terug naar huis.

Het NOA-lid wil echter wel betaald krijgen voor de uitgevoerde werkzaamheden. De consument claimt daarop schade te hebben geleden en wil geld van het NOA-lid. Het wordt een rechtszaak.

De juridische vraag die hier speelt, is of de consument het NOA-lid weg had mogen sturen of niet. Het antwoord is: Nee. De rechter is er duidelijk over. De consument had zelf heel duidelijk gezegd dat hij niet wilde dat er nog gewerkt

zou worden door het NOA-lid, terwijl het weekend nog niet voorbij was. De consument wist dat er dat weekend nog gewerkt zou worden. Hij had dus de hele zondag af moeten wachten en het NOA-lid de gelegenheid moeten geven om het werk af te maken. Door dat niet te doen, is er sprake van opzegging. Het gevolg is dat de consument de hele aanneemsom moet betalen, minus de besparingen die er zijn omdat de restantwerkzaamheden niet uitgevoerd hoeven te worden. In dit geval was dat maar een heel klein stukje dat nog gedaan moest worden, zodat er een kleine aftrek van de aanneemsom af ging.

De rechter overwoog, over de vordering van de consument, dat die onterecht was. Er is geen wanprestatie gepleegd door het NOA-lid. Volgens de consument had het NOA-lid gezegd dat de werkzaamheden ongeveer een week zouden duren, maar is dat veel langer geworden. Tijdens de uitvoering had de consument ook nog gezegd dat de werkzaamheden voor het weekend klaar moesten zijn, maar dat is volgens de rechter geen fatale termijn. Dat was niet tussen partijen afgesproken. Er valt het NOA-lid dus niets te verwijten.

De consument moest hier dus bijna de hele aanneemsom betalen aan het NOA-lid en heeft dat inmiddels ook gedaan. Case closed! ■

NOA-lid We Are Wallstars werd door partner Cemcolori Nederland BV gevraagd mee te denken over de afwerking van Thermen Maastricht. De uitdaging? Het toepassen van betonstuc in een vochtige wellnessomgeving, op muren, meubels en rondom het zwembad.

Betonstuc als eyecatcher in topwellness

In het high-end segment van de afbouw is standaardwerk zelden voldoende. Dat geldt zeker voor een project als Thermen Maastricht, waar architectuur, beleving en techniek naadloos in elkaar moeten grijpen. Voor de afwerking van wanden, plafonds en maatwerkvormen werd een beroep gedaan op We Are Wallstars, het bedrijf van Roy van Gageldonk. Een project dat volgens hem exemplarisch is voor waar We Are Wallstars voor staat: complex, intensief en allesbehalve doorsnee.

"Wij zijn ooit begonnen als stucadoorsbedrijf," vertelt Van Gageldonk, "maar hebben in 2024 het roer omgegooid. Stucwerk is mooi, maar alles eromheen heeft net zoveel invloed op het resultaat. Wij wilden die totale afwerking kunnen overzien."

VAN STUCADOOR NAAR AFBOW REGISSEUR WE ARE WALLSTARS

We are Wallstars positioneert zich nadrukkelijk als specialist in totale afbouw. Het werkveld omvat onder meer stuc/schilderwerk, metal stud, naadloze akoestiek, exclusieve wandbekleding en hoogwaardige gevelafwerkingen. "Aannemer constructief, wind- en waterdicht, wij werken het geheel tot in detail af," aldus Van Gageldonk. "Het gaat ons niet om één discipline, maar om het totaalbeeld."

Die integrale benadering vraagt om een andere manier van samenwerken. We Are Wallstars opereert als verlengstuk van de opdrachtgever en denkt actief mee in planning en detaillering. De informele toon - met titels als Chief Wallstar - is een bewuste keuze. "Kwaliteit staat voorop, maar plezier in het werk is randvoorwaardelijk om het hoogste afwerkingsniveau te realiseren."

VROEG AAN TAFEL BIJ SPECIALISTISCH WERK

Bij dit type projecten wordt We Are Wallstars bewust vroeg betrokken. Niet als uitvoerende partij achteraf, maar als inhoudelijke sparringpartner. "We schuiven gezamenlijk met de leverancier aan bij de bouwcoördinatie. Dan gaat het over randvoorwaarden als planning, klimaat en materiaalkeuzes. Die afstemming voorkomt verrassingen." >>

*Wellness Resort
Maastricht als
visitekaartje van
We Are Wallstars*

(foto 1)

Roy van Gageldonk heeft zijn bedrijf in 15 jaar tijd uit laten groeien tot een professionele partner voor totaal afwerkingen.

(Foto 2)

Maatwerk: banken en nissen werden geïntegreerd in de afwerking.

>> Voor het wellnessproject was die aanpak cruciaal. Hoge temperaturen en luchtvochtigheid stellen andere eisen aan materialen dan een 'droge' omgeving. "Dat zijn technische vraagstukken die je vooraf moet doorgronden," zegt Van Gageldonk. "Daar kun je niet pas tijdens het werk over nadenken. Onze meerwaarde zit in het borgen dat het ook op de lange termijn functioneert."

RONDE WANDEN, GEBOGEN HAARDEN EN MAATWERK

Naast de techniek lag de lat esthetisch hoog. Het ontwerp kenmerkte zich door meerdere ronde wanden en een organisch gevormde haard. "Die haard liep in verschillende richtingen gebogen; dat is allesbehalve standaardwerk."

Ook vaste elementen als banken en nisconstructies zijn volledig geïntegreerd. "In het restaurant zie je prefab-constructies en verlichting die letterlijk in het stucwerk zijn opgenomen. De voorbereiding van die ondergronden was het meest kritische onderdeel." De uitvoering was extreem arbeidsintensief. "Eén wand doorloopt zeven tot acht bewerkingen, met een doorlooptijd van tien tot twaalf dagen. En in dit project praten we over 1.200 vierkante meter." Van Gageldonk was zelf ook vaak op de bouwplaats te vinden: "Dan zie je direct waar de spanning zit en waar je moet bijsturen."

VAKMANSCHAP IS MEER DAN TECHNIEK

Volgens Van Gageldonk zit het onderscheid in denkkracht op de werkvloer. "Goede vakmensen zijn er genoeg, maar wij zoeken mensen die verder kijken. Iemand moet kunnen inschatten of een wand geschikt is voor een bepaalde laagopbouw en wat de consequenties zijn voor een later stadium. Dat vooruitdenken is essentieel."

Die professionele houding betekent ook dat We Are Wallstars niet alles aanneemt. "Zeker bij zware klimatologische belasting moet je binnen de richtlijnen blijven. Dan zijn wij helder: zo kan het niet. Die eerlijkheid leidt tot samenwerkingen met partners die voorbereiding serieus nemen om kwaliteit te garanderen."

NICHEPOSITIE EN SLOTWOORD

Het project illustreert de niche van We Are Wallstars: complexe projecten waarin afwerking de ruimtelijke beleving bepaalt. "Dit project liep van de eerste aanvraag in 2021 tot de oplevering in 2022. We waren vroeg betrokken om te borgen dat wat ontworpen werd ook uitvoerbaar was."

"Wij willen vanaf dag één meedenken over de afbouw," besluit Van Gageldonk. "Omdat wij uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor wat je ziet en ervaart. Afwerking is niet het sluitstuk, maar een integraal onderdeel van het ontwerp. Dat vraagt om vakmanschap, voorbereiding en soms om het lef om nee te zeggen. Maar juist daarin zit onze kracht."

Over We are Wallstars

NOA-ondernemer Roy van Gageldonk wil met zijn 'golden wallstar' team spelen met structuren, kleuren en materialen. Maar dan wel tot in detail bedacht en uitgevoerd. En passend bij het ontwerp en gebruik. Ze begeleiden het hele traject, van eerste analyse tot oplevering. Omdat ze werken vanuit de overtuiging dat kwaliteit begint bij een doordachte aanpak.

NIEUWS UIT DE SECTOR

Even bijblijven

Meld je aan voor de Anne Krikke Natuursteenpenning

De Anne Krikke Natuursteenpenning staat voor waardering van passievol vakwerk in de natuursteenbranche en is dé onderscheiding voor projecten die uitblinken in vakmanschap en creativiteit. Alle steenhouders en natuursteenbedrijven uit Nederland kunnen projecten indienen. Wij zijn op zoek naar werkstukken waaruit het vakmanschap van het bewerken van natuursteen blijkt. Heb of ken jij een echt natuursteenproject wat deze eer verdient? Meld het project snel aan. ■

Meer info: www.natuursteenpenning.nl

Regiobijeenkomsten

Kom naar een regiobijeenkomst van de Hoofdsector Natuursteen, dan zetten we samen de koers uit voor de toekomst van onze sector. De bijeenkomsten staan gepland op de volgende data:

5 maart

Locatie: Troupin B.V. te Haarlem

17 maart

Locatie: NP Natuursteen te Noordwijkerhout

1 april

Locatie: Meuwissen Natuursteen BB te Weert

15 april

Locatie: Hutting Natuursteen te Leeuwarden

22 april

Locatie: By LSN te Oss

Alle bijeenkomsten starten om 16.30 uur en sluiten vanaf 18.30 uur af met een hapje eten.

Aanmelden kan op www.noa.nl/agenda

RI&E Bouwnijverheid óók voor Natuursteen

Hoewel de sector al jarenlang gebruik maakt van de branche RI&E Bouwnijverheid bleek het Steunpunt RI&E dat nog niet doorgevoerd te hebben in hun documentatie. Het Steunpunt RI&E is het centrale loket voor alles wat te maken heeft met de verplichte RI&E. Door inspecties van de Nederlandse Arbeidsinspectie kwam aan het licht dat de natuursteensector niet officieel was opgenomen in het wettelijk Erkende branche-instrument voor de bouw. Met terugwerkende kracht heeft het steunpunt dit nu verwerkt: www.rie.nl/instrumenten/natuursteenbedrijf. ■

AGENDA

6 MAART

NATUURSTEENPLATFORM

Tijdens het platform staan er uiteenlopende lezingen op het programma. Daarbij komt het gebruik van natuursteen als bouw materiaal, voor beeldhouwwerk, grafzerken, maar ook de restauratie van oude natuurstenen bouwwerken aan de orde. De bijeenkomst is gratis, maar aanmelden is wel nodig.

Cultureel Erfgoed – Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

13 & 14 MAART

STEENHOUWERIJWEDSTRIJD 2026

De Steenhouwersvakwedstrijd wordt gehouden bij ROC Midden-Nederland in Nieuwegein. Publiek is welkom. Je kunt er vragen stellen aan studenten en oud studenten van de opleiding. Mocht iemand overwegen de opleiding te gaan volgen, of er eerst meer over te willen weten? Ga dan vooral deze dagen een kijkje nemen.

ROC Midden-Nederland - Nieuwegein

8 MEI

VOORJAARSBIJEENKOMST

Tijdens de voorjaarsbijeenkomst staat innovatie in natuursteen centraal. Topkok Herman den Blijker verzorgt een live kookdemonstratie op Invisacook: een onzichtbaar inductiekookstelsel dat volledig is geïntegreerd onder een natuurstenen werkblad. Daarnaast deelt interieurarchitect Hans Kuijten zijn visie op design en toepassing van natuursteen. De bijeenkomst wordt afgesloten met een rondleiding door het Stone Luxe Center.

Euroskills Steenhouwen

De Skills beroepswedstrijden zijn de Olympische spelen van de ambachten. Afgelopen editie deed Jimmy Visser mee met het onderdeel steenhouwen. Jimmy is 23, werkt bij Slotboom Steenhouwers en won vorig jaar op het ROC Midden Nederland de steenhouwersvakwedstrijd. Met deze Nederlandse overwinning plaatste Jimmy zich voor de Euroskills in Salzburg. Mike Slotboom trainde Jimmy voor de EuroSkills en Gillis Nienhuis heeft de begeleiding van Jimmy in Salzburg op zich genomen.

Er waren geplaatste deelnemers uit Duitsland, Kroatië, Oostenrijk, Zwitserland, Slovenië en Nederland. De Euroskills-opdracht was pittig en bestond uit sjablonen maken, letterhakken en het hakken van een architecturaal ontwerp, waaronder een profiel, pinakel en pen-gat verbindingen. Het kwaliteitsniveau was hoog en er werd onderling collegiaal gestreden. De gedeelde passie voor het vak was prachtig. Jimmy mag zeker trots zijn op zijn geleverde prestatie, vakmanschap, kennis en passie. ■

Stabiele basis, maar met structurele verschuivingen

Het NOA Ledenonderzoek in het laatste kwartaal van 2025 en de recente trendanalyses van Buildsight laten een consistent beeld zien. De afbouwsector staat er relatief stabiel voor, maar opereert in een bouwmarkt die structureel verandert. Groei en krimp verschillen sterk per segment, terwijl kosten, personeel en veranderende bouwconcepten de strategische speelruimte van ondernemers bepalen.

Uit het ledenonderzoek blijkt dat 2025 voor veel afbouwbedrijven een stabiel jaar is geweest. Het aantal aanvragen, offertes en opdrachten bleef bij de meeste bedrijven gelijk of nam licht toe. Een meerderheid van de leden realiseerde een hogere omzet dan in 2024. Die groei vertaalt zich echter niet automatisch in meer ruimte. Loonkosten en inkooprijzen zijn fors gestegen en drukken op de marges.

Voor 2026 overheerst een voorzichtige positieve verwachting. De meeste NOA-ondernemers rekenen op stabilisatie of lichte groei van omzet en werkvoorraad. Tegelijkertijd verwacht een groot deel verdere kostenstijgingen. De arbeidsmarkt is en blijft het grootste knelpunt. Het vinden en behouden van vakbekwaam personeel is voor een ruime meerderheid van de leden problematisch en vormt een directe rem op groei en de planning. Naast personeel noemen leden ook onzekerheid over regelgeving, prijsontwikkeling en investeringsruimte bij opdrachtgevers belangrijke aandachtspunten. Die signalen sluiten nauw aan bij de bredere marktontwikkelingen in de bouw.

NIEUWBOUW ONDER DRUK

De algemene trendanalyse van de Branchemonitor Afbouw laat zien dat de bouwproductie zich herstelt, maar ongelijk verdeeld is. Woning-nieuwbouw blijft structureel nodig en kent een grote werkvoorraad, maar de vergunningverlening daalt scherp na de piek in 2024. Stijgende bouwkosten, beperkte locaties en een laag consumentenvertrouwen temperen het tempo. In de utiliteitsbouw blijft de nieuwbouw onder druk staan, vooral bij kantoren, retail en industrie. De budgetsector, zoals onderwijs en zorg, biedt kansen, maar investeringen blijven gevoelig voor prijsstijgingen en overheidsbudgetten.

RENOVATIE ALS DRAGENDE PIJLER

Renovatie en onderhoud groeien juist in belang. Zowel in de woningbouw als in de utiliteit zorgt het beperkt kunnen verhuizen voor meer interne verbouwingen en upgrading van bestaande gebouwen. Voor afbouwbedrijven betekent dit een stabielere vraag, maar ook meer werk in bestaande situaties met hogere eisen aan planning, logistiek

en vakmanschap. Opmerkelijk is de stagnatie van isolatie-opdrachten; de onduidelijkheid over natuurvriendelijk isoleren en grote verschillen in gemeentelijke aanpak en duurzaamheidsloketten maken dat woningeigenaren twijfelen.

SECTOR NATUURSTEEN

Voor natuursteenbedrijven laat de analyse een gemengd beeld zien. In de woningniewbouw wordt herstel verwacht, met name door de blijvende vraag naar harde vloerafwerkingen in combinatie met vloerverwarming. Tegelijkertijd neemt het gemiddelde vloeroppervlak af en daalt het afwerkingsniveau in nieuwbouwwoningen, wat de toepassing van hoogwaardige materialen beperkt. De renovatiemarkt biedt meer perspectief. Verbouwingen, keuken- en badkamervernieuwingen en verduurzamingsmaatregelen zorgen voor een stabiele vraag naar natuursteen, al staat deze onder druk door alternatieve materialen en trends zoals grote keramische tegels en gietvloeren. In de utiliteitsbouw blijft natuursteen vooral relevant in hoogwaardige toepassingen, zoals openbare ruimten en gangen. Daarte-

genover staat een structurele daling in winkels en industriële gebouwen. De totale sector laat een voorzichtig herstel zien, maar verdere groei is sterk afhankelijk van economisch herstel en consumentenvertrouwen.

STUKADOREN & AFBOUW

Voor stukadoors- en afbouwbedrijven laat de trendanalyse zien dat er in de woningniewbouw weer groei wordt verwacht, maar structurele veranderingen beperken het volume. Prefab bouwen, dunnere afwerkklagen en "behangklare" opleveringen verminderen het traditionele stucwerk per woning. Houtbouw groeit in aandeel, wat enerzijds kansen biedt voor plafond- en wandafwerking, maar anderzijds ook leidt tot minder afwerking bij toepassingen zoals CLT-constructies. In appartementenbouw blijft het afbouwniveau gemiddeld lager dan bij eengezinswoningen. Renovatie biedt meer stabiliteit, vooral bij particuliere verbouwingen en verhuizingen. In de utiliteitsbouw blijft het beeld wisselend: beperkte groei in renovatie, maar aanhoudende druk in nieuwbouw, vooral bij kantoren en industrie.

PLAFOND- EN WANDMONTAGE

Voor plafond- en wandmontage-bedrijven is de ontwikkeling sterk segmentafhankelijk. De woningniewbouw laat relatief sterke cijfers zien, mede door de groei van lichte wanden in appartementen. Tegelijkertijd

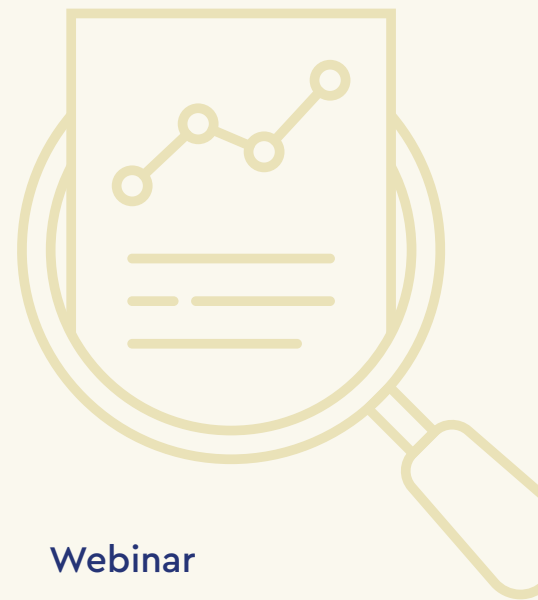
verschuift veel werk naar prefab, waardoor het werk op de bouwplaats verandert. In de utiliteitsniewbouw blijft 2026 een moeilijk jaar, met name door de terugval in de kantorenmarkt. De renovatiemarkt biedt daarentegen perspectief, vooral in de budgetsector. Scholen en zorginstellingen investeren in aanpassingen en uitbreidingen, wat kansen biedt voor systeemwanden en plafonds. De groei blijft wel gevoelig voor prijsstijgingen en overheidsbudgetten.

VLOEREN & TERRAZZO

Bedrijven in de sectoren Vloeren & Terrazzo hebben aangegeven behoefte te hebben aan gespecificeerde marktinformatie per deelsegment. Hiervoor wordt binnenkort aanvullend onderzoek gedaan, waarbij we de hulp van onze vloerenleden goed kunnen gebruiken.

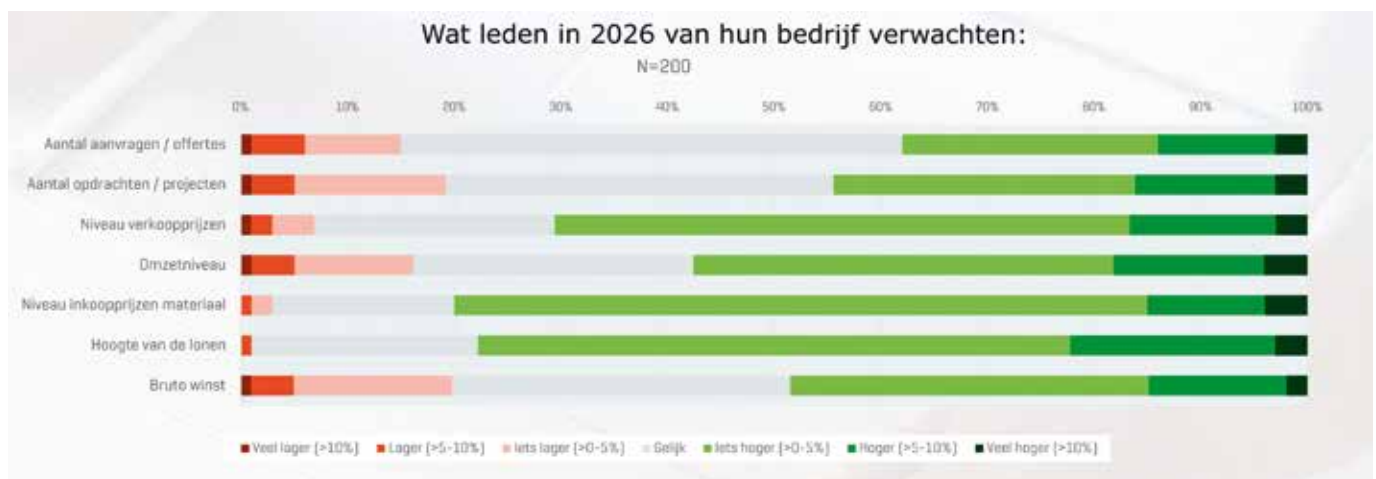
VEERKRACHTIGE BEDRIJVEN

Het gecombineerde beeld uit het ledenonderzoek en de trendanalyses is duidelijk. De afbouwsector is veerkrachtig en profiteert van een groeiende renovatiemarkt. Tegelijkertijd veranderen bouwmethoden, materiaalkeuzes en de marktvraag structureel. Ondernemers die blijven inzetten op vakmanschap, efficiëntie, samenwerking in de keten en het inspelen op renovatie en transformatie, zijn het best gepositioneerd voor de komende jaren. ■

Webinar

Laat je op 23 maart van 16.00 tot 17.00 uur door Michel van Eekert van Buildsight bijpraten over de laatste trends en ontwikkelingen. Wie al eerder een presentatie van Michel heeft bijgewoond, weet hoe aansprekend en helder hij zaken kan duiden en inspiratie kan bieden voor de strategische positie van je bedrijf. Inschrijven kan op www.noa.nl/webinar-branchemonitor

CAO

NIEUWE CAO AFBOUW 2026-2027

Afspraken over **loon,** **inzetbaarheid en instroom**

Na een intensief onderhandelingstraject is er een definitief akkoord bereikt over een nieuwe cao voor de afbouwsector. De cao Afbouw 2026-2027 heeft een looptijd van twee jaar en bevat afspraken over loonontwikkeling, vergoedingen, duurzame inzetbaarheid, instroom van vakmensen en de omgang met zzp'ers.

De nieuwe cao kwam niet zonder discussie tot stand. Begin dit jaar wees de Adviesraad van NOA het onderhandelingsresultaat in eerste instantie af. De zorgen hadden onder meer betrekking op de balans tussen kosten voor werkgevers en toekomstbestendige arbeidsvoorwaarden. Vakbonden FNV en CNV reageerden kritisch, maar bleven bereid tot overleg. Dat overleg resulteerde in een aanvulling op het onderhandelingsresultaat. Met deze aanpassing kon een ruime meerderheid van de Adviesraad alsnog instemmen. Ook de vakbonden legden het aangepaste resultaat voor aan hun achterban, die eveneens akkoord ging. Daarmee werd eind januari een definitief akkoord bereikt voor de cao-Afbouw 2026-2027.

LOOPTIJD EN LOONONTWIKKELING

De cao geldt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2027. Per 1 februari 2026 worden de lonen structureel verhoogd met 3,5%, aangevuld met een vaste loonstap van € 30,- bruto per

maand. Voor werknemers jonger dan 21 jaar wordt deze vaste verhoging toegepast volgens de jeugdstaffel, zoals vastgelegd in de cao. Per 1 januari 2027 volgt vervolgens een loonaanpassing die is gekoppeld aan de Consumenten Prijs Index (CPI, oktober-oktober), vermeerderd met 1,25%. Daarbij is een minimum afgesproken van 2,5% en een maximum van 3,75%.

VERGOEDINGEN, TOESLAGEN EN REISUREN

De kledingtoeslag, gereedschapstoeslag, EHBO-toeslag en stagevergoeding worden per 1 februari 2026 verhoogd met 4,5%. In 2027 volgen deze vergoedingen de algemene loonontwikkeling. Voor reisureen zijn vaste bedragen afgesproken. In 2026 bedraagt de vergoeding € 14,- euro per uur. In 2027 wordt dit verhoogd naar € 15,50 euro per uur.

LOONDOORBETALING BIJ ZIEKTE

De afspraken over loondoorbetaling bij ziekte veranderen gedurende de looptijd van de cao. In 2026 blijft de

regeling gelijk aan die uit de vorige cao: 85% loondoorbetaling in zowel het eerste als het tweede ziektejaar. Vanaf 1 januari 2027 geldt voor werknemers die vanaf dat moment ziek worden een nieuwe verdeling. In het eerste ziektejaar bedraagt de loondoorbetaling 90%, in het tweede ziektejaar 80%.

ZWARE BEROEPEN EN DUURZAME INZETBAARHEID

Er is een nieuwe Zware Beroepen-regeling (RVU) afgesproken voor uitvoerend bouwplaatspersoneel. De regeling loopt tot en met 31 december 2030. Op het gebied van duurzame inzetbaarheid blijft de bestaande 80/90/100-regeling ongewijzigd van kracht. De eerder voorgestelde 60/80/100-regeling is volledig geschrapt.

INSTROOM, BEHOUD EN SCHOLING

Om instroom en scholing van vakmensen te versterken, wordt een diploma-bonus voor BBL-leerlingen ingevoerd. Bij het behalen van een diploma op

niveau 2 of 3 ontvangt de leerling een bonus van € 1.250,-. Om vakmensen voor de sector te behouden, volgt na twee jaar dienstverband een tweede bonus van € 1.250,-, naar rato bij deeltijd. De maximale bonus bedraagt daarmee € 2.500,- die werkgevers kunnen declareren bij het O&O-fonds. De bestaande retentiebonus vervalt.

PREMIES EN SECTORFONDSEN

De cao BTER wordt verlengd tot en met 31 december 2030. Per 1 april 2026 stijgt de premie voor het O&O-

fonds met 1,25%. Per 1 januari 2027 volgt een aanvullende verhoging van 0,25%.

ZZP EN VEILIGHEID

Groot discussiepunt bij de onderhandelingen zijn de nieuwe bepalingen rond de inhuur van zzp'ers die uiteindelijk in de cao zijn opgenomen. Er wordt expliciet verwezen naar de Modelovereenkomst Afbouw en er komt een vergewisplicht voor opdrachtgevers op het gebied van veiligheid en arbeidsomstandigheden.

Deze bepalingen treden pas in werking na algemeen verbindendverklaring (AVV) van de cao.

MEER INFO

Zodra de cao-teksten volledig zijn uitgewerkt, wordt de complete cao beschikbaar gesteld op noa.nl. Er is al een nieuwe Loonwijzer opgesteld, waarin de loonafspraken per 1 februari 2026 zijn verwerkt en concreet zijn doorvertaald naar lonen, toeslagen en vergoedingen. ■

Nieuwe NOA-consumentenvoorwaarden

Sinds 1 januari 2026 gelden voor NOA-leden nieuwe Algemene Consumentenvoorwaarden. De inhoud van de voorwaarden is ongewijzigd. Wel is één belangrijke aanpassing doorgevoerd: de verwijzing naar de Consumentenbond is geschrapt.

De voorwaarden zijn aangepast, omdat de samenwerking met de Consumentenbond op 31 december 2025 eindigde. In de consumentenvoorwaarden mag een vermelding daarom juridisch niet langer worden gebruikt. Sinds 1 januari moet je als NOA-lid de nieuwe NOA Algemene Consumentenvoorwaarden van toepassing verklaren wanneer je voor een particuliere opdrachtgever werkt.

Let op!

- Er zijn nieuwe Algemene Consumentenvoorwaarden voor het Afbouwbedrijf in Nederland én nieuwe Algemene Consumentenvoorwaarden Natuursteen;

- De consumentenvoorwaarden voor grafwerk zijn ongewijzigd;
- Als je dit nog niet gedaan hebt: verwijder oude versies uit offertes, systemen, sjablonen, administratie en website;
- Verklaar op alle nieuwe opdrachten voor consumenten de nieuwe voorwaarden van toepassing: dit is een lidmaatschapsverplichting.

De aangepaste consumentenvoorwaarden zijn per mail aan alle leden verzonden en zijn te downloaden via het besloten ledengedeelte op www.noa.nl. ■

KRASBESTENDIG

De kwartskorrels zijn slijtvast, maar de toplaag is van kunststof. Een troffelvloer is krasbestendig - ook omdat je er door de korrelige structuur minder op ziet - maar het blijft natuurlijk verstandig om pootjes en andere meubels die over de vloer schuiven te voorzien van bescherming.

PROJECT**Stoere, sterke troffelvloer****Strakke woonvilla met robuuste vloer**

Van Gogh Designvloeren merkt dat steeds meer particulieren interesse tonen voor een troffelvloer. "Een stuk sterker dan een gietvloer en door het fijne korreltje geeft het ze een beetje het gevoel van een Terrazzolook", vertelt Stèphen, eigenaar van het designvloerenbedrijf. Op inspiratiesites ziet hij regelmatig foto's van zijn projecten terug, die hij zelf trots op Instagram deelt.

De eigenaren van deze woonvilla met naastgelegen bedrijf wilden een strakke, sterke vloer, die

'overall' voor geschikt is. Dit type vloer combineert uitstekend met vloerverwarming, is bestand tegen kinderen en huisdieren, antislip én eenvoudig schoon te houden. Echt een duurzame keuze, die past in moderne, stoere interieurs. Doordat er een ruime keuze is uit kwartskorrels - groter, kleiner, mat of juist glanzend en in veel verschillende kleuren - matcht een troffelvloer probleemloos bij uiteenlopende interieurs. Uiteraard blijft 'de hand van de meester' belangrijk voor een strak en duurzaam eindresultaat.

NAADLOOS

Deze troffelvloer ligt over de gehele benedenverdieping, inclusief badkamer en toiletvloer. Mits de ondervloer op de juiste wijze is gelegd en een goed ingebruiknameprotocol heeft gehad, kan een troffelvloer geheel naadloos en drempelloos worden aangebracht.

DUURZAAM & ONDERHOUDSVRIENDELIJK

Het is een sterke vloer, die jarenlang meegaat. Door de toplaag kan vuil niet in de vloer dringen en is 'ie bovendien vloeistofdicht. Ideaal om makkelijk schoon te houden en dus ook geschikt voor hygiënische en natte ruimtes.

UV-BLOCKERS

Deze troffelvloer is voorzien van een speciale acryl-polyurethaan coating met uv-blockers, waardoor de toplaag langdurig beschermd is tegen verkleuring door zonlicht dat naar binnen schijnt. Essentieel als er in een woning als deze veel grote raampartijen zijn en je natuurlijk in de gehele woning dezelfde kleur wilt behouden.

"AI is ook voor afbouwbedrijven geen toekomstmuziek meer"

Kunstmatige intelligentie. Ook wel AI. Hoewel het voor afbouwbedrijven misschien als een ver van mijn bedshow mag lijken, kan de branche er wel degelijk zijn voordeel mee doen. Want AI is er al, ook in de afbouw. Het zit in de broekzak van medewerkers en kan vandaag nog helpen om werk makkelijker, veiliger en overzichtelijker te maken. Dat is de kernboodschap van Bas Prins, onlangs uitgeroepen tot AI Trainer of the Year. In plaats van grote visies en abstracte beloftes pleit hij voor nuchtere toepassingen die direct waarde toevoegen op de werkvloer.

Prins weet waar hij over praat. Hij studeerde journalistiek en communicatie, werkte jarenlang in marketing en online strategie en was er vroeg bij toen nieuwe technologieën hun intrede deden. Zijn eerste website bouwde hij al in 1996. Toen eind 2022 de eerste generatieve AI-tools beschikbaar kwamen, voelde hij naar eigen zeggen eerst een schok, gevolgd door enthousiasme. Niet veel later begon hij collega's en ondernemers te laten zien wat er praktisch mogelijk was. Wat begon als interne uitleg groeide uit tot een fulltime praktijk als AI-trainer, met trainingen in uiteenlopende sectoren - van zorg en onderwijs tot industrie en bouw.

DIGITAAL VAARDIGER DAN VAAK WORDT GEDACHT

Wat Prins vooral opvalt: het beeld dat mensen in de bouw of afbouw 'niet digitaal' zouden zijn, klopt allang niet meer. "De meeste vakmensen zitten misschien niet achter een laptop, maar ze werken wel de hele dag met hun smartphone," stelt hij. ChatGPT en

vergelijkbare apps behoren inmiddels tot de meest gedownloade mobiele toepassingen. Dat biedt kansen, juist op plekken waar informatie vaak versnipperd is.

PRAKTISCHE TOEPASSINGEN OP DE BOUWPLAATS

Een concreet voorbeeld: projecten in AI. Met een betaald AI-account kunnen bedrijven per bouwproject een digitale omgeving aanmaken waarin afspraken, bestekken, prijzen, tekeningen en handleidingen worden verzameld. Op de bouwplaats kan een medewerker, met oortjes in, simpelweg vragen stellen als: wat was hier ook alweer afgesproken, hoort dit werk binnen de prijs, wie doet welke afwerking? In plaats van bellen, doorverbinden en wachten, komt het antwoord direct beschikbaar. "Dat is geen hype, dat is gewoon tijdwinst en minder frustratie," aldus Prins. Ook op het gebied van communicatie ziet hij directe meerwaarde. Denk aan het automatisch vertalen van gesprekken op de bouwplaats, waar steeds vaker internationale teams samenwerken.

Of aan het opstellen van e-mails, rapportages en offertes voor vakmensen die liever met hun handen werken dan met teksten. Voor ondernemers die 's avonds nog administratie moeten doen, kan AI helpen om die last te verlichten en werk en privé beter te scheiden."

VAN BOUWPLAATS TOT KANTOOR

Bij grotere afbouwbedrijven liggen de kansen vooral in ondersteuning van kantoorprocessen. AI kan helpen bij het samenvatten van rapporten, het doorzoeken van beleid en contracten, het voorbereiden van klantcommunicatie of het opzetten van eenvoudige workflows met menselijke controle. Prins benadrukt daarbij dat 'efficiënter werken' niet het doel moet zijn. "Efficiëntie kan een gevolg zijn, maar het doel is betere kwaliteit, minder fouten en meer rust in het werk." Wie AI uitsluitend inzet om productiviteit te meten, loopt volgens hem het risico verkeerde conclusies te trekken en onrealistische verwachtingen te scheppen.

AI is voor veel afdouwbedrijven
misschien een ver van mijn bedshow,
maar toch kun je je voordeel er
mee doen.

VEILIGHEID EN GEZOND VERSTAND

Tegelijk waarschuwt hij voor ondoordacht gebruik. Gratis AI-tools inzetten voor privacygevoelige informatie, zoals cv's of personeelsgegevens, kan grote risico's opleveren. Niet alleen vanwege datalekken, maar ook omdat organisaties onbewust systemen trainen met bevooroordeelde data. Daarom pleit Prins voor training en facilitering door werkgevers. Niet door dikke beleidsdocumenten, maar door uitleg en inzicht: waarom bepaalde informatie wel of niet in een AI-tool mag worden gebruikt en welke keuzes veilig zijn. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is dat blokkeren vaak averechts werkt. Bedrijven die westerse AI-tools afsluiten, zien medewerkers soms uitwijken naar onbekende alternatieven waarvan onduidelijk is waar data terechtkomt. "Als werkgever kun je beter zorgen dat mensen veilig en verantwoord met goede tools werken, dan doen alsof AI niet bestaat," zegt Prins.

NIETS DOEN IS OOK EEN KEUZE

Voor afdouwbedrijven die denken dat AI hun sector niet raakt, is hij nuchter maar duidelijk. Niets doen is ook een keuze, maar wel een met risico's. Tegelijk dwingt hij niemand. Zijn aanpak begint altijd met de vraag: wat vind je vervelend in je werk en wat zou je liever niet meer doen? Juist daar kan AI ondersteunen, zonder het vakmanschap aan te tasten. Het werk op de bouwplaats blijft mensenwerk, maar de randzaken eromheen kunnen slimmer.

De komende jaren zal AI stap voor stap verder doordringen in de bouwketen, verwacht Prins. "Niet als allesvervangende technologie, maar als hulpmiddel dat meegroeit met gebruikers. Bedrijven die nu beginnen met kleine, praktische toepassingen, bouwen ervaring op en behouden regie. Dat maakt AI geen bedreiging, maar een gereedschap - net als zoveel innovaties die de afdouwsector eerder heeft omarmd." ■

Praktische cursus AI

Wil je ook leren van Bas Prins, winnaar AI Trainer of the Year 2025? Op vrijdag 17 april 2026 kun je meedoen aan de basiscursus AI: wat betekent AI concreet voor jouw bedrijf, hoe werk je met tools als ChatGPT en hoe zet je die direct in voor e-mails, klantvragen en goede teksten. Op woensdag 27 mei staat een verdiepingcursus AI op de planning: met eigen praktijkcases leer je slimmer opdrachten bouwen en ontdek je hoe AI helpt bij projectinformatie, offertes, planning en werkvoorbereiding. Na afloop heb je vaste, realistische manieren om AI structureel in te zetten en tijd te besparen in je bedrijf. Inschrijven kan via www.noa.nl/agenda.

Krijg grip op je bedrijf én energie om te groeien

Op 31 maart gaat de NOA-Ondernemersopleiding weer van start. Grijp je kans om in tien dagen tijd allerlei kennis en tools te krijgen om de regie te pakken, je bedrijf te laten groeien én (nog meer) plezier te krijgen in ondernemen.

Bij de NOA-Ondernemersopleiding zit je niet de hele dag te luisteren naar theorie. Ondernemen leer je niet uit een boek. Je gaat actief aan de slag: opdrachten, praktijkvoorbeelden en directe feedback. Alles wat je leert, vertaal je meteen naar je eigen bedrijf. Zo neem je na elke lesdag concrete acties mee die je de volgende dag kunt toepassen.

OPLEIDINGSAANPAK

De ondernemersopleiding bestaat uit 10 praktijkdagen met duidelijke thema's. De kennis die met je gedeeld wordt, gebruik je meteen in concrete actieplannen voor jouw bedrijf. Je krijgt les van verschillende docenten, die jouw branche door en door kennen. Samen met je medecursisten bouw je een goede band op, waar je ook na de opleiding nog fijne sparringpartners aan overhoudt. Zo groei je niet alleen in kennis, maar vooral in vertrouwen als ondernemer.

HET RESULTAAT

Met deze opleiding sta jij sterker als ondernemer:

- je maakt een helder plan en weet precies welke stappen je gaat zetten,
- je werkt met meer overzicht en energie aan je bedrijf,
- je benut kansen in plaats van steeds brandjes te blussen,
- je haalt meer uit jezelf, uit je klanten en je team,
- je pakt wet- en regelgeving met vertrouwen aan, zonder onzekerheid,
- je zet stap voor stap je bedrijf slimmer en efficiënter neer.

DIT GA JE LEREN!

Lesdag 1

Di 31 maart (09.00-16.30) - Strategie

Ontdek waar jouw verbeterpunten liggen en maak een helder plan. Resultaat: je weet welke keuzes direct rendement opleveren.

Lesdag 2

Di 7 april (16.00-20.30) - Social media

Zet social media slim in om klanten te bereiken en te binden. Resultaat: je vergroot je zichtbaarheid en trekt de juiste klanten aan.

Lesdag 3

Di 14 april (09.00-16.30) - Juridische valkuilen

Leer waar je op moet letten in offertes, contracten en bij oplevering. Resultaat: minder ondernemersrisico en sterke afspraken.

Lesdag 4

Di 21 april (15.00-20.30) - Klanten & Offertes

Leer resultaatgericht verkopen en offertes schrijven die opvallen. Resultaat: je hebt leukere klantgesprekken en krijgt vaker opdrachten.

NOA SCHOLINGSPROGRAMMA

Lesdag 5

Di 28 april (09.00-16.30) - Efficiënt samenwerken

Herken faalkosten en verbeter je werkvoorbereiding en communicatie. Resultaat: lagere kosten en prettiger samenwerken.

Lesdag 6

Di 5 mei (16.00-20.30) - Arbeidsrecht en cao-Afbouw

Praktische handvatten voor afspraken met medewerkers en cao-regels. Resultaat: je voorkomt dure fouten en informeert je team correct.

Lesdag 7

Di 12 mei (15.00-20.30) - Aannemen, uitbesteden en inhuren

Belangrijke uitleg over DBA, WKA, WAS en inleners-aansprakelijkheid. Resultaat: voorkom schijnzelfstandigheid en werk zonder onnodig risico.

Lesdag 8

Di 19 mei (09.00-16.30) - Financiën

Begrijp je cijfers en ontdek bespaarkansen. Resultaat: je stuurt op feiten en houdt meer over.

Lesdag 9

Di 26 mei (09.00-16.30) - WOW-factoren

Koppel puzzelstukjes van processen aan tools en checklists. Resultaat: je bedrijf werkt efficiënter en onderscheidt zich in de markt.

Lesdag 10

Di 2 juni (09.00-16.30) - Leidinggeven

Vergroot je invloed met coachend en inspirerend leiderschap. Resultaat: je team levert hogere kwaliteit en werkt met meer motivatie.

Naast de ondernemersopleiding bieden we natuurlijk nog veel méér leuke, leerzame en nuttige cursussen aan. Gelukkig mogen we dat weer doen met subsidie vanuit het O&O-fonds. Daardoor kunnen ondernemers, werkgevers én werknemers tegen aantrekkelijke tarieven kwalitatief hoogwaardige (bij)scholing volgen. In onze agenda op www.noa.nl en via www.afbouwacademie.com kun je precies zien welke cursussen er dit jaar allemaal in de planning staan.

Bekijk de digitale cursusfolder

We hebben alle trainingen, die je in 2026 bij NOA in Veenendaal kunt volgen, overzichtelijk vermeld in een online cursuscatalogus. Per cursus zie je wat je kunt verwachten en welk resultaat je boekt als je meedoet. Natuurlijk vermelden we er ook de data en cursusprijs bij. Ga direct naar www.noa.nl/trainingsprogramma en kies de trainingen die voor jou en je medewerkers interessant zijn!

Vr 19 juni - Examendag

Je presenteert je bedrijfsplan en sluit af met het branchecertificaat Toekomstgericht Ondernemen.

EEN KLEINE INVESTERING MET GROOT RESULTAAT

De volledige opleiding inclusief persoonlijke begeleiding volg je voor € 1.250,- excl. btw en sluit je af met een branchecertificaat. Door deze opleiding ga je gegarandeerd een paar uur per week slimmer werken en fouten voorkomen; daarmee bespaar je al snel € 5.000,- per jaar. Binnen de kortste keren heb je je investering er al uit. Bovendien zijn al heel veel cursisten je voorgegaan, die stuk voor stuk aangeven bijzonder veel plezier te hebben beleefd aan de opleiding!

Inschrijven kan via www.noa.nl/ondernemersopleiding ■

Gezond de *preventieve*

Bij Bovo
Beroepsopleidingen/
Afbouwprofs Oost
Nederland is preventieve
gezondheidszorg voor
leerlingen geen papieren
verplichting, maar
dagelijkse praktijk. Door
medische keuringen
slim te organiseren -
op schooldagen en
op locatie - lukt het
om jonge vakmensen
daadwerkelijk te
bereiken. "Als je het
te ingewikkeld maakt,
doen ze het niet," zegt
bedrijfsleider Albert
KleinJan.

De afbouw is en blijft een fysiek
zwaar vak. Tillen, werken boven
schouderhoogte, langdurige belasting
van rug en knieën en blootstelling
aan lawaai horen er onvermijdelijk
bij. Juist daarom is vroegtijdige
aandacht voor gezondheid geen luxe,
maar noodzaak. Toch blijkt het in de
praktijk lastig om jonge werknemers
structureel mee te krijgen in preven-
tieve medische keuringen. Bij Bovo/
Afbouwprofs Oost Nederland pakken
ze dat anders aan. Met een aanpak die
inmiddels zijn waarde heeft bewezen.

afbouw in keuringen maken het verschil

NIET VERPLICHT, OOK NIET VRIJBLIJVEND

Elke leerling die start in de afbouw heeft een arbeidscontract. Daarmee valt hij automatisch onder de cao en is een medische intredekeuring verplicht. "Dat doen we met alle leerlingen," legt Albert KleinJan uit. "Na een jaar werken hebben ze recht op een tweede keuring. Die is niet verplicht, maar wel heel belangrijk. Dan zie je wat een jaar werken in deze sector met je lichaam doet." Juist die vervolgkeuringen vormen in veel bedrijven een knelpunt. Zodra een werknemer zelf een afspraak moet maken, er een vrije dag voor moet opnemen of moet reizen, daalt de deelname snel. "Dan zeggen ze: ik heb geen klachten, dus waarom zou ik gaan?" aldus KleinJan. "En voor je het weet doen ze het helemaal niet meer."

DE SLEUTEL: KEUREN OP SCHOOLDAG

De oplossing bleek verrassend eenvoudig. Bij Bovo komt de bedrijfsarts gewoon naar de opleidingslocatie - op een reguliere schooldag. "De jongens zijn er toch al," zegt KleinJan. "Docenten weten dat iemand even uit de les kan zijn. Niemand hoeft vrij te nemen en bijna iedereen doet mee." De extra kosten, zoals reiskosten van de arboarts, neemt de school voor haar rekening. "Dat kost ons een paar honderd euro," erkent KleinJan. "Maar dan weet ik wel dat alle leerlingen een PAGO met aanvullende DIA-gesprek hebben. En dat vind ik het meer dan waard." Het resultaat: een hoge deelnamegraad en vrijwel geen uitval. "Er is eigenlijk nog maar een enkeling die zegt dat hij niet wil."

VROEGTIJDIG SIGNALEREN VOORKOMT UITVAL

Die investering betaalt zich snel terug. Door klachten of risico's vroeg te signaleren, kan er tijdig worden bijgestuurd. Denk aan aangepaste werkzaamheden, extra begeleiding of gerichte beschermingsmiddelen. "Als je gehoorschade of fysieke klachten vroeg constateert, kun je er iets mee doen," zegt KleinJan. "Doe je dat niet, dan loop je het risico dat iemand later serieuze problemen krijgt - of zelfs ongeschikt wordt voor de sector." Volgens KleinJan draait het om duurzame inzetbaarheid, juist bij jonge mensen. "Je wilt niet dat ze op hun veertigste al op zijn."

“Zegt een werkgever: van mij hoeft het niet, dan gebeurt er ook niks”

BESCHERMINGSMIDDELEN: GEDRAG VOLGT GEMAK

De intredekeuring en het PAGO-onderzoek staan niet op zichzelf. Ze maken deel uit van een bredere aanpak rond veilig en gezond werken. Zo krijgen leerlingen standaard otoplastieken in plaats van losse oorkappen. "Oorkappen raken kwijt of blijven liggen. Otoplastieken hangen

gewoon om de nek," zegt KleinJan. "Dan zie je dat ze ze ook echt gebruiken." Gedrag blijkt sterk samen te hangen met voorbeeldgedrag op de werkvloer. "Leerlingen kijken naar hun leermeester. Als die zorgvuldig met zijn lichaam omgaat, nemen zij dat over. Doet hij het niet, dan is de kans klein dat de leerling het wel doet."

WERKGEVERS PROFITEREN MEE

Ook leerbedrijven reageren overwegend positief op de aanpak. "De leerlingen missen geen werkdag, want het PAGO is onder schooltijd," zegt KleinJan. "Dat vinden werkgevers prima." Of het ook effect heeft op oudere collega's, durft hij niet met zekerheid te zeggen. "Dat hangt sterk af van de werkgever. Als die het belang benadrukt, gaan mensen sneller. Zegt een werkgever: van mij hoeft het niet, dan gebeurt er ook niks."

UNIEK IN DE AFBOW

Of deze aanpak al breder wordt toegepast binnen de afbouwsector, weet KleinJan niet zeker. "In de bouw gebeurt dit al jaren," zegt hij. "In de afbouw lijkt het nog vrij uniek. Maar ik denk dat anderen hier zeker wat van kunnen leren." Volgens hem is de les helder: maak preventie praktisch, laagdrempelig en logisch ingepast in de werk- en opleidingspraktijk. "Je kunt alles perfect geregeld hebben op papier, maar als het niet past in het dagelijks leven van die jongens, werkt het niet." ■

Van de directeur

WILBERT SCHELLENS

Een ongeluk zit in een klein hoekje

Sinds ik eind 2024 bij NOA gestart ben, ben ik al een aantal keren geconfronteerd met veiligheidsissues. Gelukkig niet in de vorm van ongelukken, maar wel zaken die bewijzen hoe alert je moet blijven op veiligheid.

Zo was er voor een jongerenprogramma een video gemaakt over activiteiten van één van de hoofdsectoren waarbij onvoldoende rekening werd gehouden met het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen. Het was minimaal, maar toch is er toen besloten een paar fragmenten aan te passen. Uiteraard geldt dat als er namens de sector gecommuniceerd wordt, dit wel moet voldoen aan de geldende (veiligheids) standaarden.

Tijdens een overleg met de Arbeidsinspectie over het project 'fysieke belasting in de bouw' wees een medewerker van de Arbeidsinspectie ons op een tweetal praktijkfoto's die we in onze vergaderzaal in Veenendaal hebben hangen. Die voldeden volgens de Arbeidsinspecteur niet volledig aan de veiligheidsregels. Hier ging het ook om kleine details - enigszins discutabel zelfs - maar toch... veiligheid boven alles. De foto's hangen er nog en dienen nu als voorbeeld hoe scherp je moet blijven als het gaat om veiligheid. Een ongeluk zit immers in een klein hoekje.

Deze uitdrukking, "een ongeluk zit in een klein hoekje", geeft aan dat er altijd een ongeluk kan ontstaan door de kleinste foutjes. Het benadrukt dat juist kleine dingen vaak leiden tot ongelukken, ondanks dat de kans op een ernstig ongeluk meestal klein is. Dit spreekwoord herinnert ons eraan om bewust om te gaan met veiligheid en om te weten dat ongelukken vaak voortkomen uit onbewuste handelingen of fouten.

Het is dus zaak om die bewustwording binnen je organisatie te creëren. Om daarmee een veiligheidscultuur

te ontwikkelen, waarbij veilig werken altijd op nummer één staat. Dat er geen concessies worden gedaan aan veilig werken. Een veilige werkomgeving is geen toeval. Het is het resultaat van continue aandacht en bewustwording. Als werkgever en leidinggevende speel je daar een belangrijke rol in door dit krachtig uit te dragen.

Op 25 maart a.s. vindt de 10e editie van de Bewust Veilig-dag plaats. Een initiatief van een aantal collega-brancheorganisaties en van harte aanbevolen door NOA. De Bewust Veilig-dag is bij uitstek een dag om bewustwording in je organisatie te creëren en om het belang van veilig werken nog maar eens nadrukkelijk te onderstrepen. Naar verwachting zullen dit jaar meer dan 1000 bedrijven in de sector meedoen. Bedrijven die meedoen bepalen zelf op welke manier ze aandacht besteden aan veilig en gezond werken. Er worden op www.bewustveilig.com - de site van de Bewust Veilig-dag - verschillende activiteiten en hulpmiddelen ter beschikking gesteld. Daarnaast organiseren bedrijven ook hun eigen activiteiten, waarvan een kleine selectie als inspiratie is terug te vinden op de site.

Natuurlijk verdient het thema veiligheid niet alleen op deze dag, maar het hele jaar door de aandacht. Daarom luidt de slogan: Veilig gedrag werkt elke dag. Een dag per jaar met je medewerkers expliciet stil staan bij veilig en gezond werken, helpt bij de bewustwording en het creëren van een veiligheidscultuur. NOA roept haar leden daarom op om hier actief aan mee te doen. Meld je dus nu aan voor de Bewust Veilig-dag op woensdag 25 maart 2026! ■

w.schellens@noa.nl
wilbert_schellens

HANDHAVING OP SCHIJNZELFSTANDIGHEID

Controleer als opdrachtgever en opdrachtnemer jullie afspraken en werkwijze

De Belastingdienst controleert dit jaar actief op schijnzelfstandigheid. Hoewel de zogenaamde 'zachte landing' op controle van de DBA-wetgeving deels is verlengd, betekent dit niet dat belastinginspecteurs geen naheffingen, premies en boetes kunnen opleggen als er geconstateerd wordt dat er eigenlijk sprake is van een dienstverband.

Sinds vorig jaar controleert de Belastingdienst op schijnzelfstandigheid. Daarbij wordt gekeken of een ingehuurde zzp'er in de praktijk feitelijk als werknemer functioneert. Als dat het geval is, kan de opdrachtgever worden aangemerkt als werkgever, met naheffingen, premies en boetes tot gevolg. De gedeeltelijk verlengde zachte landing houdt in dat de Belastingdienst start met een bedrijfsbezoek. Ondernemers krijgen vervolgens de gelegenheid om hun werkwijze aan te passen voordat er sancties volgen. Structurele overtredingen of het bewust negeren van signalen hebben echter flinke consequenties.

WAAROP LETTEN?

Voor afdouwbedrijven die werken met zzp'ers blijft het belangrijk om scherp te kijken naar de praktijk op de werkvloer. Want bij een controle wordt gekeken wat er op papier staat, maar vooral ook hoe er daadwerkelijk wordt samengewerkt. Zaken als gezag, instructies, werktijden, vervanging en ondernemersrisico wegen zwaar in de beoordeling. We adviseren om zeker de Modelovereenkomst Afbouw te gebruiken. Opdrachtgever en opdrachtnemer moeten die samen correct toepassen. Oftewel; daadwerkelijk doen wat er afgesproken wordt. Afwijken in de uitvoering kan alsnog leiden tot problemen bij een controle.

GEEN REDEN OM AF TE WACHTEN

De gedeeltelijke verlenging van de zachte landing is

nadrukkelijk geen vrijbrief om niets te doen. Het kabinet heeft aangegeven dat de handhaving stap voor stap wordt aangescherpt. Het is belangrijk om bestaande samenwerkingen te controleren, verantwoordelijkheden te bespreken en samen te zorgen dat overeenkomsten en praktijk op elkaar aansluiten. De checklist van NOA kan je helpen om aan de geldende wetgeving met jurisprudentie te voldoen. ■

CHECKLIST EN HANDREIKING

Onze checklist voorkomen schijnzelfstandigheid (www.noa.nl/checklistdba) is bedoeld als praktisch hulpmiddel voor opdrachtgever en opdrachtnemer, om samen het gesprek aan te gaan en tijdig bij te sturen. Voor verdere verdieping kunnen leden gebruik maken van een stap voor stap handreiking.

Scan de QR-code om de handreiking en het wegingskader te downloaden.

FAVORIETE WERKPLEK

"Een paar jaar geleden hebben wij onze showroom verbouwd en een mooie transparante vergaderruimte gecreëerd. Voor alle vergaderingen, teams-meetingen en afspraken probeer ik zoveel mogelijk van deze ruimte gebruik te maken."

FAVORIETE WERK

"Dat is een lastige vaag, maar als ik een project moet kiezen is het de Erasmus Universiteit Rotterdam, waar we een paar jaar geleden in bouwteam de centrale hal voorzien hebben van houten latten-bekledingen van zowel plafonds, balustrades als trapbekledingen. Bijna alle latten zijn daarbij prefab op maat aangeleverd en aangebracht in het werk."

FAVORIETE VERVOERMIDDEL

"Binnen ons bedrijf hebben we veel eigen bussen, dat is wel gaaf om te zien als die allemaal de weg op rijden. Ook zeker de grote bus met aanhangwagen is indrukwekkend!"

FAVORIETE TELEFOON APP

"Ik ga graag een rondje hardlopen. In april loop ik de marathon in Wenen. Sinds enkele jaren maak ik gebruik van de Belgische app Trenara. Deze app stelt een compleet trainingsprogramma samen en past dit continu aan op basis van mijn trainingen en prestaties. Top app!"

Trenara UNLOCK YOUR PERSONAL BEST

GUILTY PLEASURE

"Voor drop en snoep heb ik wel een zwak, dus dat kunnen we beter niet in huis halen, want dan gaat het helemaal op!"

MEEST GEBRUIKTE EMOTICON

"Ja, dat is de duim omhoog, vrij standaard maar gewoon duidelijk!"

FAVORIETE GEREEDSCHAP

"Ik zelf heb geen specifiek favoriet gereedschap, dat laat ik liever aan onze monteurs 😊"

FAVORIETE VAKANTIEBESTEMMING

"Wij hebben geen specifiek vakantieland. Wij houden wel van campinglife en proberen altijd kleinschalige authentieke campings te vinden, waar maakt ons dan niet uit."

Must Haves

De persoonlijke favorieten van BN'ers

Norbert Dieteren

Directie en technisch commercieel adviseur bij Gepla. 53 jaar, getrouwd met Gonny (doktersassistente) en vader van twee kinderen: een zoon van 21 die Geneeskunde studeert en een dochter van 15 (3 VWO). Woont in Neerbeek, op korte afstand van Gepla in Elsloo.

In deze rubriek kom je elke uitgave iets meer te weten over een BN'er (Bekende NOA'er) en mensen die je regelmatig bij NOA tegenkomt. Dit magazine de favorieten van Norbert Dieteren, die je bij bijeenkomsten van NOA Sector Grootbedrijven en de hoofdsector Plafond- & Wandmontage kunt tegenkomen.

Norbert geeft het stokje door aan Baldwin Ruitenbergh (Wouters Totaal Afbouw).

Wat afbouw- en natuursteenbedrijven nu moeten weten over kwartsstof

De Nederlandse Arbeidsinspectie kondigde eind vorig jaar aan de controles op blootstelling aan kwartsstof op te voeren. Met name afbouw- en natuursteenbedrijven krijgen daar nadrukkelijker mee te maken. In de praktijk leidt dat tot vragen, onrust en soms ook misverstanden. Wat wordt er precies verwacht? En hoe zorg je ervoor dat je zaken aantoonbaar op orde zijn? Zowel NOA als Vlandis benadrukken dat het niet gaat om nieuwe regels, maar om structurele aandacht voor een bekend risico.

Kwartsstof, ook wel respirabel kristallijn silica genoemd, komt vrij bij het bewerken van steenachtige materialen zoals natuursteen, beton, tegels en composiet. Langdurige blootstelling kan leiden tot ernstige longziekten, waaronder longkanker. De hernieuwde aandacht van de Arbeidsinspectie past in een bredere internationale ontwikkeling, waarbij beroepsmatige blootstelling aan gevaarlijke stoffen steeds nadrukkelijker wordt aangepakt. Volgens Vlandis is het probleem niet dat er geen kennis is, maar dat die kennis in de dagelijkse praktijk niet altijd consequent wordt toegepast. Johan Timmerman van Vlandis ziet dat terug bij veel bedrijven: "Veel werkgevers en werknemers weten wel dat kwartsstof schadelijk is, maar omdat de gevolgen zich vaak pas jaren later openbaren, ontbreekt soms het gevoel van urgentie. Dat maakt dit risico verraderlijk."

GEEN PANIEK, WEL VOORBEREIDING

Binnen de natuursteenbranche leidde de aankondiging van de inspecties tot onrust. Maurice van Nieuwenborg, Hoofdbestuur lid bij NOA, herkent dat beeld. "Er is jarenlang nauwelijks gecontroleerd op kwartsstof. Dan zie je dat het onderwerp bij sommige bedrijven wat naar de achtergrond is verdwenen. Als er dan ineens grootschalig wordt geïnspecteerd, ontstaat er snel paniek." Die paniek is volgens Van Nieuwenborg niet nodig. "De eisen die worden gesteld zijn niet onredelijk. Het gaat er vooral om dat je kunt laten zien dat je risico's hebt geïnventariseerd, dat je maatregelen neemt en dat je dit ook vastlegt. In veel gevallen zit de uitdaging niet in de werkplaats, maar in de administratie."

WAT VERWACHT DE ARBEIDSINSPECTIE CONCREET?

In de praktijk kijkt de Arbeidsinspectie bij controles vooral naar de vraag of bedrijven hun risico's rond kwartsstof aantoonbaar in beeld hebben en daar structureel naar handelen. Dat begint bij een actuele en branchegerichte RI&E, waarin kwartsstof expliciet is meegenomen. Op basis daarvan moet een Plan van Aanpak zijn opgesteld waarin staat welke maatregelen worden genomen om blootstelling te beperken en wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook verwacht de inspectie dat medewerkers regelmatig worden geïnstrueerd, bijvoorbeeld via toolboxmeetings, en dat deze momenten zijn vastgelegd. Verder wordt gekeken of technische voorzieningen zoals afzuiging en nat werken daadwerkelijk worden toegepast en goed worden onderhouden, en of persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar zijn én correct worden gebruikt. In sommige situaties kan een blootstellingsonderzoek (meting/arbeidshygiënische beoordeling) nodig zijn als onderdeel van de onderbouwing rond kwartsstof (RKS). NOA is daarom in afstemming met de Nederlandse Arbeidsinspectie en samen met Vlandis in gesprek om dit branchebreed en praktisch op te zetten. Van Nieuwenborg: "Krijg je vragen, inspectie of (dreigende) handhaving? Meld je bij NOA, dan zorgen we dat je kunt aansluiten bij de branche brede aanpak en voorkom je dubbel werk."

NEDERLAND LOOPT NIET ACHTER

Tegelijkertijd plaatst Van Nieuwenborg de situatie in perspectief. "Als je internationaal kijkt, loopt Nederland juist voorop. Ga de grens over en je ziet dat het in veel landen veel minder goed is geregeld. Onze mensen zijn mondiger,

Kwartsstof opnieuw scherp in beeld

beter geïnformeerd en stellen hogere eisen aan hun werkomgeving. Dat is uiteindelijk een goede ontwikkeling." Ook Vollandis benadrukt dat het doel van toezicht niet is om bedrijven te 'pakken', maar om gezondheidsschade te voorkomen. "We weten dat jaarlijks duizenden mensen in Nederland overlijden aan kanker door blootstelling aan gevaarlijke stoffen op het werk," zegt Timmerman. "Dat aantal ligt vele malen hoger dan het aantal dodelijke arbeidsongevallen. Kwartsstof speelt daarin een belangrijke rol."

PRAKTISCHE ONDERSTEUNING

Voor bedrijven die hun beleid willen aanscherpen, is veel praktische informatie beschikbaar. Op de website van Vollandis staan onder meer een uitgebreide toolbox kwartsstof, praktische stappenplannen en uitleg over wet- en regelgeving. NOA ondersteunt haar leden aanvullend door vragen te beantwoorden, ervaringen te delen en mee te kijken wanneer er inspecties zijn geweest.

Van Nieuwenborg: "Ondernemers die ons bellen, zijn vaak snel gerustgesteld. Het gaat zelden om spectaculaire tekortkomingen. Meestal is het een kwestie van plannen, vastleggen en herhalen. Vier toolboxmeetings per jaar, periodiek aandacht in gesprekken met medewerkers: dat is geen hogere wiskunde, maar je moet het wel doen."

'DIT GAAT OVER GOED WERKGEVERSCHAP'

Ook John Kerstens, voorzitter van NOA, onderstreept dat het onderwerp verder gaat dan regels en inspecties. "Dit gaat in de kern over goed werkgeverschap. Niemand wil dat medewerkers jaren later ziek worden door hun werk."

De aangescherpte aandacht van de Arbeidsinspectie helpt om dat besef levend te houden." Volgens Kerstens is het nu vooral zaak om de rust te bewaren en gebruik te maken van de beschikbare kennis. "Tegelijkertijd onderhoudt NOA actief contact met handhavende instanties. Nu met de Arbeidsinspectie rondom de handhavingsprojecten voor fysieke belasting en kwartsstof, maar dat doen we bijvoorbeeld ook met de Belastingdienst rondom de handhaving op schijnzelfstandigheid. Dat doen we om te laten zien dat onze leden regels serieus nemen, maar ook om die instanties uit te leggen hoe de praktijk werkt. Dat is toch vaak net even iets anders dan je vanachter een bureau bedenkt. Dat leidt er vervolgens toe dat we specifieke afspraken kunnen maken. In dit geval leidde dat contact ertoe dat onze natuursteenbedrijven in voorkomende gevallen extra tijd krijgen om verbeteringen door te voeren."

De controles op kwartsstof zijn geen tijdelijke actie, maar onderdeel van een bredere beweging richting veiliger en gezonder werken. Voor afbouw- en natuursteenbedrijven betekent dat: blijven investeren in techniek, gedrag en bewustwording. Niet omdat het moet van de inspectie, maar omdat de gezondheid van vakmensen op het spel staat.

Meer informatie, praktische hulpmiddelen en actuele richtlijnen zijn te vinden via Vollandis en de NOA-kanalen. ■

NIEUWS UIT DE SECTOR

Even bijblijven

Ervaring met
scheuren in
tegелwerk?

Het Technisch Bureau Afbouw ziet in de praktijk regelmatig schades ontstaan in wandtegелwerk rondom inbouwreservoirs. Vooral scheuren bij de bevestigingspunten van toilet-potten komen opvallend vaak voor. Maar hoe vaak komt dit probleem nu echt voor? En welke factoren spelen daarbij een rol? Help TBA om scheurvorming in tegелwerk in kaart te brengen. Jouw ervaring levert waardevolle kennis op. ■

naar de
enquête

Opheffing NVF

Sectorvoorzitter Sidney Haarmans (r) bedankt Herman Jurrius (l) voor 40 jaar werkzaamheden bij NEVAP en de NVF.

De leden van de Nederlandse Vereniging van Fabrikanten van plafond en wandmaterialen, bekend onder de naam NVF, hebben afgelopen maand besloten de vereniging op te heffen. Vanaf de oprichting in 1998 was Herman Jurrius secretaris van het bestuur. Hij zal komende maanden de opheffingsformaliteiten verzorgen.

Fabrikanten in de plafond- en wandsector hebben geen 'eigen' vereniging meer nodig. De branche is de afgelopen decennia flink gegroeid en er zijn waardevolle contacten en partnerschappen ontstaan. Het bestuur van de NOA hoofdsector Plafond- & Wandmontage heeft op regelmatige basis overleg met producenten en leveranciers; zo kunnen gezamenlijk de ontwikkelingen in de sector worden gemonitord en aandachtspunten direct worden opgepakt. ■

Plafond- & Wanddag

De Plafond- & Wanddag is al jaren een begrip binnen de plafond- en wandmontagesector. Alle toonaangevende fabrikanten en leveranciers uit de sector zijn vertegenwoordigd en ook veel NOA-leden zijn traditiegetrouw aanwezig. Niet voor niets: deze dag hoort op de agenda van iedere onder-

nemer. Op 12 november 2026 vindt de Plafond- & Wanddag plaats op een centrale locatie in het land. De Basiliek in Veenendaal vormt het decor voor een informele dag vol ontmoetingen met collega's, relaties en nieuwe contacten. ■

AGENDA

4 T/M 6 MAART

MaterialDistrict Utrecht

Het jaarlijkse vakevenement voor innovatieve materialen, gericht op architecten, interieurontwerpers en R&D-professionals.

Werkspoortkathedraal - Utrecht
www.utrecht.materialdistrict.com

27 T/M 29 MEI

Design District

Het jaarlijkse vakevenement voor interieurdesign in Nederland.

Van Nelle Fabriek - Rotterdam
www.designdistrict.nl

9 & 10 SEPTEMBER

Architect@work

Dé ontmoetingsplaats voor voorschrijvers, zoals architecten en interieurarchitecten, om innovatieve producten te ontdekken.

Ahoy - Rotterdam
www.architectatwork.com

12 NOVEMBER

Plafond- & Wanddag

Dé bekende beurs- en netwerkdag voor alle ondernemers uit de plafond- en wandsector.

De Basiliek - Veenendaal
www.noa.nl

Nieuwe **NTA 6125** en kwaliteitskader **houtbouw**

De ontwikkeling van houtbouw in middelhoge gebouwen neemt toe. Tegelijkertijd worden de eisen aangescherpt. Met de nieuwe NTA 6125-regelgeving voor brandveiligheid en het recent gelanceerde kwaliteitskader voor houtbouw (4-7 lagen) ontstaat een nieuw kader waar ook plafond- en wandmontagebedrijven mee te maken krijgen.

De NTA 6125 is opgesteld in opdracht van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en richt zich op de specifieke brandveiligheidsrisico's van massieve houtbouw, zoals CLT. De NTA introduceert maatregelenpakketten voor gebouwen tussen circa 7 en 35 meter hoog. Doel is het beheersen van branduitbreiding en -duur, met aanvullende eisen aan onder meer detaillering, bescherming van constructies en materiaalkeuzes.

Het nieuwe kwaliteitskader voor houtbouw 4-7 lagen is ontwikkeld door het programmateam Houtbouw Metropoolregio Amsterdam, samen met partijen uit de hele bouwketen. Het kader biedt één gedeeld vertrekpunt voor ontwerp, uitvoering en borging. Door duidelijke uitgangspunten vast te leggen voor onder meer vochtbeheersing, brandveiligheid en akoestiek, moeten projecten beter vergelijkbaar worden en minder afhankelijk zijn van projectspecifieke interpretaties. ■

Wat ons opvalt op social media

Vloerenbedrijf Van Rijbroek

Primeur in Nederland: 1e 100% elektrische mobiele gietmortelcentrale ⚡

Trots moment: met onze 100% elektrische mobiele gietmortelcentrale produceren én verpompen we gietmortel nu **zero-emissie op de bouwplaats**. Geen diesel, geen uitlaatgassen - wél dezelfde kwaliteit en capaciteit die je van ons gewend bent. **Deze week de 1e inzet bij onze klant BAM in Waalre.**

- * CLT-bouw
- * Ballastlaag voorzien van akoestisch binder
- * Contactgeluid isolatie
- * Eco-zand (40% gerecycled zand)
- * Gietdekvloer zonder cement
- * En nu aangevuld met:

zero-emissie productie & verpompen van gietmortel op locatie.

Mooi om te zien hoe deze stappen samenkomen op één project. Op naar meer bouwplaatsen waar we dit kunnen inzetten. 🍷

 Vloerenbedrijf Van Rijbroek

Gietdekvloeren

- 100% electrisch
- Eco-zand (40% gerecycled zand)
- Contactgeluid isolatie
- Ballastlaag akoestisch binder
- CLT

ISMT

Wat voor anderen afval is, zien wij als grondstof.

Bij ISMT verwerken we restmateriaal tot nieuwe, bruikbare oplossingen. Denk bijvoorbeeld aan verpakkingsinlays, drainage matten of valbescherming door thermovormen. Door reststromen slim te benutten, verlengen we de levensduur van materialen en maken we circulariteit praktisch.

 ISMT

Schot Gevelisolatie

Wegens de sneeuwval hebben we bepaalde werkzaamheden moeten annuleren en wat aangepast. Onze mannen zijn absoluut goed met stukadoren, maar ook zeker creatief! Erg leuk om hun creaties te zien iedereen een fijne dag verder toegewenst!

 Schot Gevelisolatie

LT Afbouw

Wederom mooi transfervnieuws, want Demian en Bas zijn gestart als leerling stukadoor bij ons Leuke Team. Jonge gasten met zin om het vak te leren, frisse energie en twee paar handen die altijd welkom zijn op onze projecten. Vanaf hun eerste dag staan ze tussen onze mannen in, pakken ze elk stukje werk mee en laten ze zien dat ze graag willen groeien. En daar worden wij blij van. Want dit vak leer je niet uit een boek, dat leer je op de werkvloer, tussen het gereedschap en met collega's die het vak al jaren ademen.

We kijken ernaar uit om Demian en Bas te begeleiden, te laten ontdekken waar hun kracht ligt en ze stap voor stap te zien doorgroeien tot echte vakmannen.

Welkom bij LT Afbouw, mannen. Op naar mooie projecten en nog mooiere toekomstplannen!

Wilbert Teunissen

NIEUWE Afbouw leermeesters met een groot hart voor hun leerlingen en opleiden. TOPPERS! Dank **NOA Afbouw** en **Jolanda Reede** voor de geweldige ontvangst en ondersteuning. Altijd een genot om bij jullie te mogen trainen 🍌

Coöperatie Land van Kalk

📺-Tip uit het Land van Kalk!

Midden in de Kunrader® steengroeve, waar kalksteen, flora en fauna samenkomen, staan bijenkasten. De 🐝 bijen verzamelen hier hun nectar uit een rijk en gevarieerd landschap. Het resultaat is een zuivere, karaktervolle honing die met aandacht wordt geoogst en op traditionele wijze met de hand geslingerd.

Een puur streekproduct, rechtstreeks uit de groeve, verkrijgbaar bij o.a. Wijngoed Fromberg & De Landwinkel.

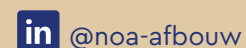
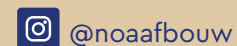

Lamers Natuursteen

Natuursteen vraagt aandacht, techniek én gevoel voor het materiaal.

Jouw bericht ook op deze pagina? Tag ons in jouw bericht!

Vakmanschap

vraagt om goed leermeesterschap

De afbouwsector staat of valt met vakmanschap. Maar dat vakmanschap ontstaat niet vanzelf. In de cao-Afbouw is daarom vastgelegd dat leermeesters verplicht een cursus moeten volgen en hun kennis periodiek moeten bijhouden. Volgens Ronald Keupink, directeur en eigenaar van Keupink Stukadoorswerken, is die verplichting geen papieren maatregel, maar een noodzakelijke investering in de toekomst van het vak.

Keupink heeft al jaren meerdere leerlingen in dienst en beschikt over een team van ervaren leermeesters. "We hebben nu drie tot vier jonge jongens lopen. Dan kun je niet volstaan met 'loop maar mee en kijk hoe ik het doe'. Opleiden vraagt meer dan alleen vakkennis." Keupink volgde zelf de leermeester cursus, die - net als de tweejaarlijkse herhalingscursus - volgens de cao verplicht is. "Je leert daar niet alleen wát je moet overdragen, maar vooral hóe je dat doet. Elke leerling is anders. De een heeft veel sturing nodig, de ander juist ruimte. Dat leer je herkennen en daar leer je mee omgaan."

Volgens Keupink zit de meerwaarde van de cursus vooral in het inzicht in het complete proces: van ontvangst en introductie tot begeleiding en ontwikkeling. "Vroeger koppelden we een nieuwe leerling direct aan één leermeester. Nu pakken we dat anders

aan. Nieuwe jongens maken eerst kennis met het hele bedrijf. Ze moeten zich welkom voelen en weten wie iedereen is. Dat maakt echt verschil." Die aanpak sluit aan bij de visie die ook in de leermeesteropleidingen centraal staat: goede begeleiding begint bij aandacht en structuur, niet bij snelheid of productiviteit.

MEERDERE LEERMEESTERS

Stukadoorsbedrijf Keupink heeft meerdere leermeesters in dienst, waaronder Johnny Zagers en Wim Tieleman. Laatstgenoemde wordt voltijd leraar op ROC in Zutphen. "Dat zegt iets over het niveau en de betrokkenheid," aldus Keupink. "Leermeester zijn moet je liggen. Je moet het leuk vinden om kennis over te dragen en verantwoordelijkheid te nemen voor iemand anders zijn ontwikkeling." De leermeester cursus helpt volgens hem ook om die rol serieus te nemen. "Je beseft beter wat je invloed is. Voor jou is het misschien 'weer een

Nieuwe trainingen

Op 13 en 20 mei staat de cursus Zicht op je Leermeesterschap op de planning. In deze cursus werk je gericht aan jouw rol als leermeester en krijg je praktisch inzicht in het begeleiden en ontwikkelen van leerlingen in de dagelijkse praktijk. Voor wie de stof dit jaar moet opfrissen is op 23 september een herhalingscursus ingepland. Schrijf in op www.noa.nl/agenda.

In de wintermaanden organiseert Keupink ook altijd zelf een cursus voor medewerkers en leerlingen.

leerling', maar voor die jongen ben jij vaak degene die hem het vak leert en richting geeft. Dat blijft hangen."

Over de verplichte herhaling van de cursus is Keupink genuanceerd. "Ik vind het goed dat er een verplichting is. Zonder herhaling zakt kennis weg. Als werkgever heb ik er geen moeite mee dat mensen een dag kwijt zijn aan scholing. Als je leerlingen goed wilt opleiden, hoort dat erbij." Juist in een sector waar opvolging geen vanzelfsprekendheid meer is, ziet Keupink opleiden als randvoorwaarde voor continuïteit. "We hebben oudere vakmensen die richting pensioen gaan. Dan moet je nu investeren in jongeren. Niet door ze goedkoop werk te laten doen, maar door ze echt iets te leren."

OPLEIDEN ALS ONDERSCHIEDEND VERMOGEN

Opvallend is dat Keupink relatief makkelijk jonge mensen weet aan te trekken. "We hebben leerlingen via Afbouwprofs Oost Nederland en er komt er na de zomer weer een bij. Ik weet niet precies waarom, maar blijkbaar doen we iets goed." Volgens hem speelt de manier van begeleiden daarin een grote rol. "Leerlingen blijven als ze merken dat ze serieus genomen worden en echt beter worden in hun vak." De conclusie van Keupink is helder: "Je kunt pas kwaliteit leveren als je bereid bent te investeren in mensen. Goed leermeesterschap is geen bijzaak, maar een vak op zich. Die cursus helpt om dat vak beter uit te oefenen." ■

25 jaar NOA

geviend in Geertruidenberg

Zaterdag 10 januari vierden we, samen met bijna vierhonderd NOA-leden en relaties, het 25-jarig bestaan van NOA in Fort Sint Gertrudis in Geertruidenberg. In een winterse setting, na dagen van sneeuw en vorst, kwamen leden uit het hele land samen om terug te kijken én te proosten op een mooie toekomst van onze brancheorganisatie.

NOA-voorzitter John Kerstens opende het jubileumfeest en benadrukte het sterke familiegevoel binnen de vereniging. Dat gevoel, zo gaf hij aan, is al aanwezig sinds NOA uit de verenigingen NAVAS, NEVAP, VTV en later ABN is ontstaan. In zijn toespraak stond hij ook kort stil bij de recente cao-ontwikkelingen en onderstreepte

hij dat NOA zich blijft inzetten voor evenwichtige afspraken die recht doen aan zowel werkgevers als werknemers. Samen met erevoorzitter Jan van de Kant bracht Kerstens vervolgens een toast uit op de toekomst van NOA. Jan van de Kant stond aan de basis van NOA en speelde een sleutelrol in het samenbrengen van de sector. Dat

gezamenlijke karakter werd zichtbaar in het cadeau dat namens alle hoofdsectoren werd aangeboden: een ontwerp voor een blijvende wanddecoratie in het NOA-pand, als symbool van samenwerking. Want zonder leden is er geen NOA! ■

We ♥ noa

Gezond zijn en gezond blijven

Het is alweer februari 2026. Nog steeds een goed moment om even stil te staan bij iets dat ons allemaal raakt: gezond zijn en gezond blijven.

Tekst: Peter Schoonderwoerd van NOA Verzekeringsdienst/Fidus - **Bel:** 030-2549114 **Mail:** peter.schoonderwoerd@fidus.nl

Gezondheid lijkt soms iets dat je "gewoon hebt". En voor een deel is dat ook zo. Tegelijkertijd zien we dat gezond blijven steeds minder vanzelfsprekend is. Vergrijzing, infectieziekten en de invloed van werk- en leefomstandigheden spelen een steeds grotere rol. Zeker in de afbouw, waar fysiek werk de norm is. Bewust omgaan met gezondheid en aandacht hebben voor preventie helpt. Het voorkomt niet alles, maar kan wel het verschil maken. En als het dan toch misgaat, is het prettig om te weten welke verzekeringen er zijn - voor jezelf als ondernemer én voor je medewerkers.

ZORGVERZEKERING: COLLECTIEF GEREGLD

Sinds 1 januari 2026 is er in nauwe samenwerking met NOA een nieuwe mantelovereenkomst met zorgverzekeraar VGZ. Een solide zorgverzekering met een scherpe premie en goede voorwaarden. Aan het einde van het jaar is het opnieuw mogelijk om deel te nemen aan deze collectieve regeling. Zeker iets om in de gaten te houden.

ONGEVALLen- EN FYSIOTHERAPIEVERZEKERING

Binnen de cao-Afbouw bestaat al jarenlang een regeling voor ongevallen- en fysiotherapieverzekeringen waar werknemers gebruik van kunnen maken. Deze regelingen bieden extra zekerheid bij letsel of fysieke klachten, wat in een fysiek zwaar beroep geen overbodige luxe is. Ze zijn erop gericht om medewerkers sneller te laten herstellen en langdurige uitval te beperken. In de praktijk blijkt dat

veel werkgevers niet precies weten wat er onder deze regelingen valt. Heb je vragen of wil je dit helder op een rij, dan helpen NOA en NOA Verzekeringsdienst je daar natuurlijk graag bij.

LOONDOORBETALING EN WGA-HIAAT

Daarnaast geldt voor werkgevers de wettelijke verplichting om bij ziekte maximaal twee jaar loon door te betalen. Dit financiële risico is te verzekeren en dat doen veel bedrijven ook. Na die twee jaar kan een medewerker in de WGA terecht komen. Via het bedrijfspensioenfonds is hiervoor een basis-WGA-hiaatdekking geregeld, maar deze dekt vaak niet het volledige inkomensverlies. Daarom kiezen sommige werkgevers voor een aanvullende WGA-hiaatverzekering. Deze vult het gat aan tussen het oude loon en de uitkering en voorkomt dat medewerkers bij langdurige arbeidsongeschiktheid fors terugvallen in inkomen. Zo'n aanvullende dekking is niet verplicht, maar wel een bewuste keuze. Het biedt medewerkers extra zekerheid en kan u als werkgever onderscheiden in een krappe arbeidsmarkt.

TOT SLOT

Gebruik ook in 2026 vooral je gezonde verstand. Denk vooruit, laat je goed informeren en schakel adviseurs in waar je vertrouwen in hebt. Wij denken graag met je mee. Ook dit jaar staan wij weer voor alle NOA-leden klaar. ■

Verenigingsnieuws

NIEUWE LEDEN

Stukadoors bedrijf y.brenkman

Noorderplaat 1
3453 SZ De Meern
06 - 52 01 81 11

D&K Stucwerken B.V.

Industriepark 14
6603 BG Wijchen
<https://www.tegelzetbedrijfhoose.nl>

dtr allrounder

Nassaulaan 10C
1404 CN Bussum
06 - 27 05 81 41

Sam de Groot Stukadoors & Schildersbedrijf

Vrijenbanselaan 52
2612 CN Delft
www.samdegroot.info

van Helvoirt Afbouw

Kennedystraat 20
5258 LC Berlicum
06 - 53 92 88 41

Kremer Stukadoorsbedrijf

Kraaijenbergstraat 9
8051 XL Hattem
06 - 20 86 08 21

Koomen stucadoors

Bassein 28
1531 BK Wormer
06 - 23 79 20 20

M Den Ouden Stukadoors

Dennendreef 5
5282 HK Boxtel
www.mdenoudenstukadoors.nl

Stucadoorsbedrijf Faith Patnos

Hildebranddreef 20
3561 VE Utrecht
06 - 86 41 95 32

Stukadoor-040

Waldeck Pymontstraat 115
5652 AD Eindhoven
www.040-stukadoor.nl

Stucadoorsbedrijf G. Verberne

Oostappensedijk 40a
5724 PM Ommel
www.gverberne.nl

IN MEMORIAM

† 25 januari 2026

Franco Cristofoli

– Erelid NOA

† 8 februari 2026

Monty Linssen

– Linssen Stucadoorsbedrijf

Eerbetoon aan Franco Cristofoli

Op 25 januari is Erelid Franco Cristofoli op 92-jarige leeftijd overleden. Cristofoli was medeoprichter van NOA, jarenlang bestuurder bij VTV en een icoon in de Terrazzobranche.

Waar de meeste ondernemers tussen hun 60ste en 70ste de scepter wel overdragen, wilde Cristofoli niets van stoppen weten. "Het is geen werk, het is een passie", meende de terrazzospecialist. Maar de jaren gingen tellen en nadat vorig jaar de deuren van zijn iconische werkplaats sloten, is er nu definitief een einde gekomen aan het tijdperk Cristofoli. In Den Haag en omstreken was Cristofoli een begrip. Een hele generatie terrazzowerkers is bij en door deze ambachtelijke ondernemer opgeleid. Daarmee is een van zijn belangrijkste doelen bereikt: vakmanschap binnen de ambachtelijke terrazzosector behouden.

COLOFON

NOA, hét vakblad voor leden van de Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven. Het magazine verschijnt vijf keer per jaar.

UITGEVER

NOA

Postbus 310 - 3900 AH Veenendaal
De Smalle Zijde 20 A - 3903 LP Veenendaal
T 0318 - 54 73 73
I www.noa.nl

REDACTIE

Erica van Aken
Jolanda Reede
Armand Landman
E redactie@noa.nl

FOTOGRAFIE

Maartje Kuperus

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

Jolanda Reede
T 0318 54 73 73
E j.reede@noa.nl

ABONNEMENTEN, ADRESWIJZIGINGEN EN OPZEGGINGEN

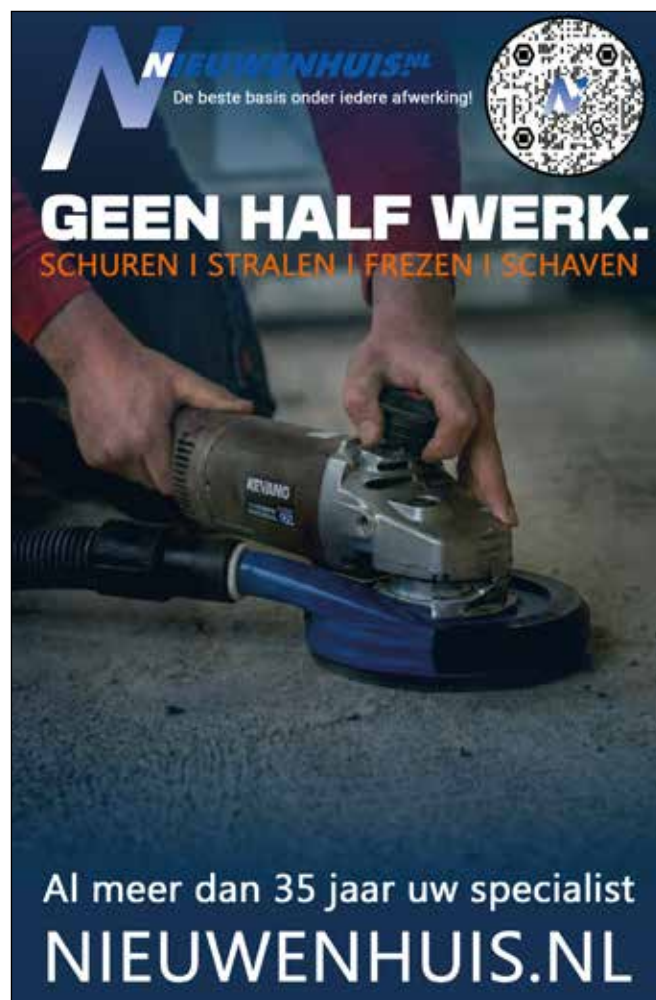
E info@noa.nl

VORMGEVING & TECHNISCHE REALISATIE

Plan B, Assendelft
Wilco Art Books, Amersfoort

AUTEURSRECHTEN

De redactie van NOA is bij de samenstelling van deze uitgave zorgvuldig te werk gegaan. Ondanks dat kan het toch mogelijk zijn dat de gepubliceerde informatie incompleet of onjuist is. NOA stelt het op prijs om daarvan op de hoogte te worden gebracht. Hergebruik uit deze uitgave is alleen toegestaan als NOA daar vooraf toestemming voor heeft verleend. Verder mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze.

NIEUWENHUIS.NL
De beste basis onder iedere afwerking!

GEEN HALF WERK.
SCHUREN | STRALEN | FREZEN | SCHAVEN

Al meer dan 35 jaar uw specialist
NIEUWENHUIS.NL

NOA
INSPIRATIE WOONMAGAZINE

De mooimakers van Nederland

De kleurtrends van nu

Garantie op vakwerk

BINNENKIJKEN
Van designinterieur tot het kleinste kamertje

NOA WOONMAGAZINE

BESTELLEN?
Tegen betaling van € 6,95 portiekosten krijg je een hele doos toegestuurd. Mail ons hiervoor op redactie@noa.nl of bel 0318-547373.

KNAUF

Knauf is jouw maatstaf.

*Gegarandeerde kwaliteit.
Ook in de plafonds van Knauf.*

Met Knauf plafonds kies je voor snelle montage én topkwaliteit. Al jarenlang zijn we een toonaangevende naam in de bouwsector, bekend om onze hoogwaardige materialen. Ons uitgebreide assortiment plafondoplossingen – van mineraal en metaal tot houtwol en gips – is slim ontworpen voor een efficiënte en zekere installatie. Hierdoor bespaar je tijd en werk je met vertrouwen aan een perfect eindresultaat. Ontdek zelf waarom men kiest voor Knauf en ervaar het verschil.

Meer informatie

knauf.com/nl-nl

Build on us.

